

7/ 996

G.K.41

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 30824082-610 **891**
Konu : Muğla Milletvekili
Akın ÜSTÜNDAĞ'ın
Yazılı Soru Önergesi

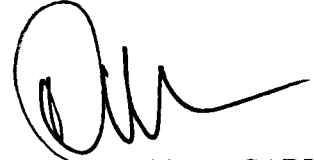
....../....../2016
19 Şubat 2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 31/12/2015 tarihli ve 43452547-120.07-10785 sayılı yazınız

Muğla Milletvekili Sayın Akın ÜSTÜNDAĞ'ın; Muğla'da meydana gelen hava kirliliğine ilişkin, Bakanlığımıza yönelmiş olduğu 7/996 Esas sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevabımız ekte sunulmuştur.

Bilginizi ve gereğini arz ederim.

Fatma Güldemet SARI
Bakan

EK:

Cevap Yazısı (4 Sayfa)

MUĞLA MİLLETVEKİLİ
SAYIN Av. Akın ÜSTÜNDAĞ'IN
TBMM 7/996 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
DAİR SORULAR VE CEVAPLARI

SORULAR:

Muğla ve İlçelerinde görülen hava kirliliğinde son günlerde ciddi bir artış gözlemlenmekte bu durum da halk sağlığını olumsuz etkilemekte ve ciddi çevre sorunlarını beraberinde getirmektedir.

Öteden beri Muğla İli, Yatağan İlçesinde termik santral kaynaklı hava kirliliğinin yaşandığı bilinmekte ve bu durumun tespiti ile alınacak önlemler konusunda yetkililer defalarca göreve çağırılmıştı.

Bu noktada Bakanlığınız tarafından tedarik edilen Mobil Hava Kalitesi Ölçüm Aracının. Muğla ve ilçelerinde ölçümler yapması için müracaatlar olmuş olup, bu talep geçtiğimiz günlerde karşılık bulmuş ve Bakanlığınıza ait hava kalitesi ölçüm aracının Milas'la ilgili ölçümleri yaparak elde edilen verileri sunmaya başladığı öğrenilmiştir.

Milas İlçesinde Saat 20.00 itibariyle Milas'ta hava kalitesinin sağlıksız ve "insan sağlığına zararlı" boyutlarda ölçüldüğü, Uzmanların bu gibi havalarda zorunlu olmadıkça dışarı çıkılmamasını tavsiye ettiği yazılı ve görsel basında yer almıştır.

Bunun dışında ülkemizin turizm cenneti olarak bilinen Muğla İlimizde çevre kirliliği, deniz kirliliği, gürültü kirliliği gibi sorunlar da ilimizi olumsuz etkilemektedir.

Bu kapsamda;

1. Bakanlığınız tarafından Muğla ve İlçelerine yönelik bütünsel bir çevre eylem planı var mıdır?
2. Hava Kalitesi Ölçüm aracı ile Muğla ve ilçelerinde ne kadar süre ile tespit ve ölçümler yapılacaktır.
3. Hava Kalitesi Ölçüm aracından elde edilen bilgi ve veriler ışığında Muğla İli ve İlçeleri ile ilgili olarak Bakanlığınız tarafından alınacak önlemler nedir?
4. Turizm beldesi olan ilimizin çevre ve deniz kirliliği ile ilgili olarak alınacak tedbirler nelerdir?
5. Özellikle yaz aylarında Muğla İlinin kıyı ilçelerinde önemli bir sorun haline gelen katı ve sıvı atıkların bertarafı konusunda yerel yönetimlere herhangi bir destek verilecek midir?
6. Zeytinyağı Tesislerinde Oluşan Atık suların Yönetiminde Uyulması Gereken Teknik Hususlar konulu 17.11.2015 tarih ve 2015/10 sayılı Genelgeniz yayımlanarak yürürlüğe girdi. Genelge ile zeytinyağı üretimi sonucu ortaya çıkan zeytin karasuyunun ve diğer atık suların çevre ve insan sağlığına zarar vermeden yönetiminin sağlanması amaçlandığı Bakanlığınızca ilan edildi. Bu çerçevede kurulması gerekli entegre bertaraf tesisleri için teknik detayların sağlanması için işletme sahipleri veya yerel yönetimlere maddi ve teknik bir kaynak ayrılmış mıdır?

CEVAP:

1. İl genelinde hava kirliliğinin azaltılmasına yönelik eylemleri içeren Temiz Hava Eylem Planı, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, Büyükşehir Belediye Başkanlığı, Sıtkı Koçman Üniversitesi ve Meteoroloji İl Müdürlüğü katkıları ile hazırlanmıştır. Söz konusu Temiz Hava Eylem Planının onaylanmasının 30.12.2015 tarihli Mahalli Çevre Kurulu gündemine alındığı, onayın ardından Bakanlığımıza sunulacağı bildirilmiştir. Bakanlığımıza intikal eden eylem planlarının uygulanma durumları eylem planı zaman takvimine göre yakından takip edilmektedir.
2. Ülke genelinde; AB uyum sürecinde; 96/62/EC, 99/30/EC, 2000/69/EC, 2002/3/EC ve 2004/107/EC direktiflerinin uyumlaştırılması sonucu 06.06.2008 tarih ve 26898 sayılı Resmi gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren; Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi (HKDY) Yönetmeliği esaslarına uygun olarak işletimi gerçekleştirilen 4 adet seyyar hava kalitesi izleme aracı ile istenilen bölgede uluslararası standartlara uygun olarak hava kalitesi ölçümleri gerçekleştirilmektedir.

Bu kapsamda; Muğla ilinde seyyar hava kalitesi izleme aracının görevlendirildiği illerden bir tanesidir. Seyyar aracımız 2015 yılında Muğla-Milas ilçesinde 1 aylık ölçüm gerçekleştirmiş ve gerekli sonuçlar yetkililerle paylaşılmıştır. Ayrıca mobil hava kalitesi izleme aracımız bu kış sezonunda da (Aralık, Ocak, Şubat) Muğla-Milas İlçesinde ölçümlere başlamış ve devam edecektir.

Mobil hava kalitesi izleme araçlarının yanı sıra İzmir Temiz Hava Merkezi kapsamında Muğla ili ve ilçelerine toplam 5 adet yeni sabit hava kalitesi izleme istasyonu kurulması planlanmaktadır. Bu istasyonlar aşağıda oluşturulan tabloda gösterilmektedir.

Tablo- Muğla ilinde kurulması planlanan istasyonlar ve yerleri

İl Adı	Kurulacak İlçe	Alan Tipi	Kaynak Tipi
Muğla	Menteşe	Kentsel	Trafik
Muğla	Milas	Kent Çevresi	Sanayi
Muğla	Milas	Kentsel	Isınma
Muğla	Fethiye	Kentsel	Isınma
Muğla	Marmaris-Datça	Kentsel	Arka Plan(Taşınım)

3. Kış döneminde artan hava kirliliği ile mücadele kapsamında, hava kalitesi ölçüm istasyonunda ölçülen değerlerin yükselme eğilimi gösterdiği iller Bakanlığımızca takip edilmekte ve düzenli olarak uyarılmaktadır. Muğla İli de bu kapsamda uyarılmış olup, hava kirliliğini azaltmaya yönelik acil önlemleri almaları yönünde talimatlandırılmıştır. İl Müdürlüğünden alınan bilgi doğrultusunda, 2015-2016 kış sezonunda Mentese ve Yatağan ilçelerinde doğal gaz hattına erişimi bulunan tüm

kamu kurum/kuruluşları ile merkezi ısıtma sistemi kullanan konutların doğalgaz kullanımını zorunlu hale getirilmiş, söz konusu ilçelerde denetimler sıklaştırılmıştır.

4. Çevre ve deniz kirliliğini önlemenin hedeflenmesi hususunda, 26.12.2004 tarih ve 25682 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Gemilerden Atık Alınması ve Atıkların Kontrolü Yönetmeliği kapsamında, Muğla İlinde Mavi Kart sistemi uygulanmakla birlikte 37 adet atık alım noktası mevcuttur. Bakanlığımız Merkez Teşkilatı, Muğla Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü ve Sahil Güvenlik Komutanlığı ekiplerince bölgede çevre ve deniz kirliliği konusunda rutin denetimler yapılmaktadır.

Muğla İlinde 2015 yılının ilk 11 ayında toplam 1139 denetimde Çevre Kanunu'na aykırı faaliyet gösteren ve kirliliğe sebebiyet veren işletmelere 871.623 TL idari para cezası uygulanmıştır. Denetimlere aralıksız devam edilmektedir.

Bakanlığımız tarafından 2014-2016 yıllarını kapsayacak şekilde Denizlerde Bütünleşik Kirlilik İzleme Projesi yürütülmektedir. Proje ile tüm denizlerimizde ve boğazlarda kirlilik izlenmektedir.

Proje kapsamında Muğla ili sınırları içerisinde bulunan deniz alanlarında toplam 23 noktada, yılda 2 kez olmak üzere kirlilik izleme faaliyetleri yürütülmektedir.

Bütünleşik kirlilik izleme çalışmaları deniz suyu, sediman, biyota matrislerinde fizikokimyasal, kimyasal ve biyolojik izlemeleri içermektedir. Bu matrislerden deniz suyunda, kıyı ve geçiş sularını da kapsayacak şekilde;

- Sıcaklık, iletkenlik (tuzluluk), ışık geçirgenliği (seki diski derinliği), çözülmüş oksijen ve oksijen doygunluğu, toplam fosfor (TP) ve çözülmüş anorganik fosfor (DIP/PO4-P), toplam çözülmüş anorganik azot (DIN) [(NO3 + NO2 +NH4)], silikat ve klorofil-a parametreleri ölçülmekte,
- Mikroplastik çalışması yapılmakta,
- TRIX İndeksi hesaplanarak, denizlerin ötrofikasyon riski hesaplanmakta,
- Karadeniz ve Akdenizde radyoaktivite çalışmaları yapılmakta,
- Kıyı sularında yapılan izleme sonuçları Kentsel Atık suların Arıtılması Yönetmeliği'ne göre yorumlanmakta, hassas, az hassas ve gri alanlar haritalandırılmakta,
- Ekolojik durumu belirleyen biyolojik parametreler, fitoplankton, makro flora, bentik ile demersal balık biyo çeşitliliği ve bolluğu izlenmekte,
- Sedimanda, metal, toplam organik karbon ve toplam organik azot, çok halkalı aromatik bileşikler (PAH), halojenli hidrokarbonlar (PCB), pestisitler ve mikroplastik izlenmekte, yönelim analizi yapılarak kirlilik trendleri belirlenmekte,
- Biyota türleri olarak kıyısal alanlarda denizlerdeki kirlilik biyoindikatörü olarak kabul edilen barbun balıklarda (*Mullus barbatus*) ve midyede (*Mytilus galloprovincialis*) ağır metaller ve organik kirleticiler izlenmektedir. Sonuçlar Türk Gıda Kodeksi ve FAO standartları gibi ulusal ve uluslararası kriterlere göre değerlendirilmektedir.

- Su Çerçeve Direktifi' ne göre, Ekolojik Durum ve Kimyasal Durum belirlenmektedir.
- Deniz Stratejisi Çerçeve Direktifi'ne göre durum belirlenmektedir.

Ayrıca; Muğla ilinde faaliyet gösteren YEAS Yeniköy Termik Santrali, Kemerköy Termik Santrali ve Muğla Kireç San. ve Tic. A.Ş. İşletmelerinin Sürekli Emisyon Ölçüm Sistemleri, Bakanlığımız tarafından online olarak izlenmektedir.

5. Bakanlığımız bütçe imkânları dâhilinde talepte bulunan yerel yönetimlere şartlı nakdi yardımlar verilebilmektedir.
6. Bakanlığımızın 2015/10 sayılı Genelge'sinde belirtilen önlemlerin alınması ve entegre bertaraf tesisi kurmak isteyen girişimciler Bakanlığımızca her türlü teknik destek verilmektedir.